

ÖSTERMALMS STADSDELSNÄMND

ÖSTERMALM • HJORTHAGEN • GÄRDET • SÖDRA DJURGÅRDEN • NORRA DJURGÅRDEN

Verksamhetsplan och budget 2009

ÖSTERMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

Box 24156, 104 51 STOCKHOLM

registrator@ostermalm.stockholm.se

08-508 10 000 (vx) 08-508 10 099 (fax)

www.stockholm.se/ostermalm

Handläggare: Inger Outzen

Telefon: 08-508 10 053

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Verksamhetsplan Östermalm	3
Inledning	3
1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök	5
1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad	5
1.2 Jobb istället för bidrag	6
1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas.....	8
1.6 Stockholmare ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv	10
1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad.....	11
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras	14
2.1 Stockholmare ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald	14
2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö	15
2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen	17
2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare	29
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva	32
3.1 Budgeten ska vara i balans	32
3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna	42
Bilagor	44

Verksamhetsplan Östermalm

Inledning

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsplanen för 2009 samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner redovisade omslutningsförändringar om 112,3 mnkr avseende ökade intäkter och kostnader.
3. Stadsdelsnämnden ansöker hos Kommunstyrelsen om centrala medel till projekt för att minska sjukfrånvaron.

Göran Månsson, stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Fr o m 2008 tillämpas i staden ett webb-baserat system (ILS-webb) för verksamhetsplanering och uppföljning. Systemet har byggts ut inför 2009 och innefattar nu även risk- och väsentlighetsanalys (ROV) med internkontrollplan.

I stadens budget för 2009 har kommunfullmäktige (KF) fastställt tre övergripande inriktningsmål. Under inriktningsmålen har KF fastställt 14 mål för verksamheterna. Dessutom har KF fastställt ett stort antal s.k. indikatorer för uppföljning. 62 av dessa berör stadsdelsnämnderna (SDN). KF har även preciserat ett antal s k aktiviteter, varav 36 berör SDN. Detta tillsammans med lagstiftning och befolkningens behov är utgångspunkterna för verksamhetsplanen och de 27 nämndmål som stadsdelsförvaltningen (SDF) föreslagit. Dessutom har SDF kompletterat med 12 indikatorer och 25 egna prioriterade aktiviteter som enheterna ska genomföra under verksamhetsåret för att nå målen. Utifrån nämndmålen fastställer sedan enheterna åtaganden, arbetssätt och kvalitetsgarantier.

Även om det inte framgår av systemet så är inte alla mål exakt lika viktiga, utan politiska prioriteringar måste slå igenom, vilket kan innebära att man för att nå ett prioriterat mål kanske tillfälligt måste bortse från ett annat mindre prioriterat mål.

Östermalms SDN-område har 62 000 invånare. Sedan några år ökar befolkningen och beräknas enligt senaste prognos vara 66 000 år 2017. Prognosen är dock lite

osäker pga. nybyggnation i Norra Djurgårdsstaden i Hjorthagen med ca 5 000 nya lägenheter med inflyttning från år 2011.

Den markanta minskningen av de äldsta från 80 år fortsätter enligt prognosen med ca 1 300 personer eller nästan 30 procent de kommande tio åren. Detta påverkar i hög grad äldreomsorgen. De äldsta över 80 år minskar i hela staden med närmare 20 procent de kommande tio åren, men minskningen går ovanligt snabbt i vårt SDN-område. Att de yngre pensionärerna under 80 år samtidigt ökar kraftigt har inte samma betydelse, eftersom hjälpbehovet i dessa åldersgrupper är relativt litet.

För förskoleåldrarna prognostiseras ingen dramatisk ökning, för skolåldrarna en viss ökning.

KF har för 2009 tilldelat nämnden en nettobudget för driften på 1 113,7 mnkr vilket är 3,5 procent mer än motsvarande för 2008. För investeringar har KF budgeterat 10,5 mnkr varav 5 mnkr för stadsmiljö.

Klart största verksamhet är fortfarande äldreomsorgen som svarar för mer än hälften av budgeten. I stadsdelsområdet finns sex vård- och omsorgsboenden, varav fem har lagts på entreprenad. Därutöver ett servicehus, dagverksamheter och hemtjänst.

Barn och ungdom svarar för förskoleverksamhet genom sex enheter med sammanlagt 34 förskolor med totalt 111 avdelningar, ett familjedaghem och två flerfamiljssystem. Fritidsverksamhet för barn och ungdom omfattar två öppna förskolor, tre parklekar, två ungdomscafèer, en fritidsgård, fältverksamhet med tre fältassistenter, alkohol och drogprevention, samt sommarkollo. Utöver detta finns inom avdelningens budget anslaget för kulturaktiviteter.

Socialtjänstens uppdrag är att utreda, bedöma och besluta om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt att förmedla sådant bistånd. Socialtjänsten kan också vidta åtgärder med tvång enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) om någons hälsa och utveckling riskerar att skadas allvarligt. Socialtjänsten fattar även beslut om riksfärdtjänst, om kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning och handlägger familjerättsliga frågor enligt bestämmelserna i Föräldrabalken. Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm har en gemensam hantering av ekonomiskt bistånd och vissa specialistfunktioner samt en gemensam ungdomsmottagning i samarbete med landstinget.

Parkmiljögruppen Norra Innerstaden är en gemensam organisation för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm inom Norrmalms stadsdelsförvaltning vars parkmiljögrupp ansvarar för park- och stadsmiljöfrågor för de tre nämnderna.

Stadsdelsnämnden har ansvar för skötsel av och investeringar i parker, parkvägar och naturområden. Förvaltning och utveckling av dessa sker i enlighet med nämndens parkplan. Parkerna ska fortsätta att utvecklas till en gemensam resursbas för fler parkbesökare. Arbetet med att utveckla innehåll och kvaliteter i Östermalms parker fortsätter. Den parkdriftentreprenad som trädde i kraft i slutet av 2008 syftar till att få parkerna mer välskötta och attraktiva för invånare och besökare. En särskild anti-skräpkampanj ska genomföras våren 2009. Nya lekplatser planeras främst inom ramen för stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden. Lekplatser rustas i enlighet med nämndens underhållsplan. Nämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor och parkmiljögruppen följer stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön. I samverkan med berörda förvaltningar utvecklas dialogen med medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller utveckling av parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

I. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsdelsnämnden arbetar för att göra stadsdelsområdet tryggt och attraktivt för boende, företagare och besökare. Det sker bland annat genom:

- fortsatt arbete i det lokala brottsförebyggande rådet tillsammans med polis, företagare och föreningar
- stöd till personal som vill knoppa av och driva verksamhet i egen regi för att öka antalet företag
- information på hemsidan riktad till boende och besökare
- fortsatt utveckling av parkernas innehåll och kvalitet
- samverkan med planerande förvaltningar i angelägna stadsmiljöfrågor
- stöd till bidragsberoende personer att komma till egen försörjning

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

I.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

Företag och anställda ges möjlighet att delta i upphandlingar när den offentliga verksamheten konkurrensutsätts. Stadsdelsnämndens aktivitetsplan anger tidpunkter för när och vilka verksamheter som ska konkurrensutsättas. Nämnden deltar i stadsdelsövergripande upphandlingar och genomför egna upphandlingar.

KF:s indikatorer	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	30 %	30 %	År

NÄMNDMÅL:
Minst en avknoppare från förvaltningen har deltagit i upphandling under 2009.

Förvaltningen uppmuntrar och stödjer anställda som vill ta över och driva kommunala verksamheter. De som har för avsikt att driva verksamhet i eget företag ska få stöd i detta arbete bl a genom en kontaktperson för avknoppning. Verksamheter som inte är myndighetsutövning ska konkurrensutsättas med utgångspunkt i stadsdelsnämndens aktivitetsplan för 2009.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen stödjer och uppmuntrar anställda i avknoppningsprocessen. Stöd för avknoppare genom särskild kontaktperson för dessa frågor samt informationsinsatser bl a på intranätet.	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:
Nämnden/förvaltningen ska ha en kontinuerlig dialog med företagen i stadsdelsområdet.

I stadsutvecklingsområdet finns goda förutsättningar för mindre serviceföretag att etablera sig. Det behövs en lyhördhet för företagens önskemål. Det kan innebära att frågor förs fram till stadsdelsnämnden och att nämnden i sin tur samverkar med företagarföreningar i stadsdelen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningsledningen ska vara adjungerad till styrelserna för de två största företagarföreningarna (Företagsgruppen Värtan och Upper East).	2008-01-01	2008-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.2 Jobb istället för bidrag

Stadsdelsnämndens socialtjänst genomsyras av en tilltro till varje människas vilja och förmåga att utvecklas. Att alla människor är lika värda, ska bemötas på ett likvärdigt, positivt sätt och har samma rätt att få hjälp är en självklarhet. Den enskildes behov ska vara i centrum och att barnets grundläggande behov tillgodoses har företräde. Den enskilde ska i möjligaste mån vara delaktig i både utredning och utförande av insats. Nästan alla människor har någon arbetsförmåga. Det är viktigt, både för den enskilde och för samhället, att denna arbetsförmåga på något sätt tas tillvara.

Fr.o.m. 2008 har stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsåtgärder ersatts av de s.k. jobbtorgen, som organiseras under socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden fr.o.m. 2009.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1 %	max 6 %	År
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna bidragstagare	35	tas fram 2009	Tertial
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder)	30	1 400 st	Tertial
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	3 %	tas fram 2009	Tertial
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	50 %	50 %	Tertial
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	
Gemensamt med Jobbtorg Stockholm och försäkringskassan ta fram metoder för bedömning av arbetsförmåga hos individen	2009-01-01	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:

Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd ska minska

Genom insatser och en aktiv handläggning både för personer som är arbetsföra och för personer som står långt från arbetslivet, ska beroendet av försörjningsstöd fortsätta att minska och självförsörjningen öka. Sysselsättningsgraden för dem som inte har heltidsarbete ska öka genom aktivt motivations- och förändringsarbete.

Försörjningsstödsenheten arbetar enligt metoder som syftar till att de bidragssökande ska bli självförsörjande genom arbete, studier eller på annat sätt. Alla som söker försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshet och som är arbetsföra hänvisas till jobbtorg. Samverkan sker med försäkringskassan kring klienter som inte bedöms vara arbetsföra. För personer med beroendeproblematik eller socialpsykiatrisk problematik sker samarbete med landstinget och insatser samordnas i förekommande fall med andra enheter. Fr o m 2009 utökas också jobbtorgens målgruppsansvar så att även personer som under en tid haft försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet, t ex psykiska funktionsnedsättningar, kan få insatser därifrån.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla som bedöms arbetsföra ska hänvisas till Jobbtorg.	2009-01-01	2009-12-31
Insatser genom VEGARIRE projektet - arbetsinriktad rehabilitering	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:

Bidragstiden för personer beroende av försörjningsstöd ska förkortas

Den tid personer är beroende av försörjningsstöd ska bli kortare. Arbetet är inriktat på en aktiv handläggning genom täta besök hos handläggare och insatser både för personer som är arbetsföra och för personer som står långt från arbetslivet. Individuella, aktiva lösningar på ett tidigt stadium minskar riskerna för att personer blir beroende av försörjningsstöd i längre perioder.

Alla ungdomar hänvisas till jobbtorg för att undvika längre beroende av försörjningsstöd. Genom målmedvetet rehabiliterande arbete med personer som är arbetslösa och långtidssjukskrivna i projektet VEGARIRE ska bidragstiden förkortas för personer som varit utanför arbetslivet en längre tid. Försörjningsstödsenheten verkar för ett gott samarbete med vuxenheterna på respektive stadsdelsnämnd. Samarbetet ska vidareutvecklas runt de brukare som har insatser från flera enheter, bland annat genom nätverksarbete och gemensamma planeringsdagar. Flyktingar som kontaktar enhetens mottagningsfunktion utreds och en introduktionsplan upprättas. Därefter hänvisas den enskilde till jobbtorg, där en plan för hur den enskilde ska bli självförsörjande görs. Introduktionsplanen kan sträckas över 18 månader. Uppföljning av introduktionsplanen görs av handläggarna på enheten. I avvaktan på att personen blir självförsörjande beviljas personen statsbidragsfinansierad introduktionsersättning. Genom en kombination av undervisning i svenska genom SFI och praktik eller andra arbetsförberedande åtgärder genom jobbtorg ges den enskilde förutsättningar för att få arbete.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Insatser genom Jobbtorg samt VEGARIRE projektet - arbetsinriktad rehabilitering	2009-01-01	2009-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Förvaltningen bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter och verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadens miljöprogram ger vägledning. Förvaltningen kan verka för en hållbar livsmiljö genom att leasa miljöbilar, tanka förnybara drivmedel, öka andelen ekologiska livsmedel, ställa miljökrav vid inköp och upphandling, minska elförbrukning och användningen av kontors- och engångsmaterial, källsortera avfall samt verka för god ventilation och inomhusmiljö. Som stöd i

verksamheternas miljöarbete erbjuds förvaltningens miljöombud utbildning. Stadsmiljön ska värnas och utvecklas på ett hållbart sätt. Nämnden/förvaltningen är remissinstans i stadsmiljöfrågor och arbetar för att öka medborgardialogen och samverkan med planerande förvaltningar i dessa frågor. Norra Djurgårdsstaden är ett av två nya bostadsområden i Stockholm som av kommunfullmäktige utsetts för att byggas med särskild miljöprofil.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder)	100 %	100 %	Månad
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	tas fram 2009	År
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	15,5 %	öka	Halvår
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder)	85 %	85 %	Halvår
Andel av verksamheter som har ett systematiskt arbete för effektiva resor och transporter (alla nämnder)	100 %	100 %	År
Elförbrukning (alla nämnder)	4 000 000 kWh	tas fram 2009	År
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder)	100 %	100 %	År
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck (alla nämnder)	50 %	tas fram 2009	År
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	25 %	100 %	År

NÄMNDMÅL:

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas i stadsdelen

Se under Kommunfullmäktiges mål.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En policy för energieffektiva resor och transporter ska utarbetas och börja tillämpas av förvaltningens verksamheter.	2009-01-01	2009-12-31
Alla enheter ska genomföra energibesparande åtgärder, samt sortera förpackningar och papper.	2009-01-01	2009-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Förvaltningen kan bidra till att stärka det lokala kulturutbudet genom att göra det möjligt för medborgare och organisationer i stadsdelsområdet att erbjuda och ta del av kulturaktiviteter. Förvaltningen ska bl a sprida kunskaper om vilka resurser som finns t ex bibliotek. Musik kan öka välbefinnandet men även andra konstformer som berättande, läsning, drama, dans och bild kan användas för att öka livskvaliteten inom äldreomsorgen. Alla vård- och omsorgsboenden har avtal med stadsbiblioteket för biblioteksservice. Förvaltningen arbetar för att parkerna ska erbjuda ett varierat innehåll för invånare och besökare.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	320 st	tas fram av nämnden	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31
Bidragsgivningen ska säkerställa likabehandling	2009-01-01	2009-12-31
Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka	2009-01-01	2010-12-31
Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Alla nämndens verksamheter/boenden ska erbjuda minst två kulturaktiviteter per år

Alla boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler ska få tillgång till stadens kulturutbud genom förvaltningens

försorg. Alla barn i kommunal förskoleverksamhet ska delta i minst två kulturaktiviteter per år.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

I.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Förvaltningen utvecklar och intensifierar samarbetet mellan olika aktörer för att motverka alkohol- och drogbruk bland ungdomar samt det våld som ofta hänger samman med dessa. Förvaltningen arbetar för att parkerna ska vara välskötta och attraktiva för invånare och besökare.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper.	2009-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsförvaltningen arbetar för att våld, alkohol- och drogbruk bland ungdomar ska minska och att ungdomar ska uppleva sin närmiljö som trygg.

Det våld som förekommer i stadsdelsområdet ska beivras. Ökad samverkan med interna och externa samarbetspartners, organisationer och föräldrar behövs liksom förebyggande insatser och aktiva individuella insatser både övergripande och bland ungdomar riskzonen. Stadsdelens ungdomar ska uppfatta sin närmiljö som trygg både under sin fritid, när de rör sig i stadsdelen och när de är i skolan

Förvaltningen utvecklar och intensifierar det interna samarbetet mellan fältassistenter och familjeenheten. Fältassistenter har en god bild av ungdomars vanor samt en bra dialog med ungdomar och stor kännedom om var problem brukar uppstå. Familjeenhetens insatser för den enskilde ungdomen bör om möjligt ske innan det har gått för långt. Kunskapsöverföring mellan fältassistenter och socialtjänst ska öka för att hitta fler gemensamma arbetsmetoder i syfte att motverka alkohol- och drogbruk bland ungdomar samt det våld som ofta hänger samman med detta.

Föräldrarna är de mest betydelsefulla personerna i strävan att minska alkohol, droger och våld i ungdomsmiljöer. Förvaltningen lägger därför stor vikt vid samarbete med föräldrar, bland annat genom att underlätta för föräldravandring. Det är angeläget att vidmakthålla och utveckla de nätverk som finns, exempelvis genom GASKEFF och det lokala brottsförebyggande rådet. I GASKEFF medverkar förutom nämnd och förvaltning även representanter från polis, socialtjänst, fältassistenter, skola, frivilligorganisationer och föräldrar. I brottsförebyggande rådet deltar polis, brandförsvaret, företagareföreningar, Connex, åklagarmyndighet och landsting tillsammans med förvaltningen. För att ytterligare

möta den oro som ungdomars ökande missbruk av alkohol, tobak och droger väcker startas 2009 ett projekt för att förändra ungdomars, och även deras föräldrars attityd till detta. Projektet ska inriktas på information och aktiviteter i klasser och på föräldramöten i skolår 7 till 9. Målet är att alla skolor ska ingå i projektet. Projektet är ett samarbetsprojekt mellan avdelningarna Barn och Ungdom resp. Socialtjänsten. För att samordna projektet anställs en projektledare på halvtid under 2009 som också ska ha i uppdrag att söka medel från exempelvis Folkhälsoinstitutet, Ungdomsstyrelsen, Socialstyrelsen, Preventionscentrum med flera till kampanjer och olika aktiviteter. Utifrån GASKEFF (se ovan) bildas en styrgrupp för projektet.

För att ge ungdomar ytterligare en träffpunkt startar från och med våren ytterligare en fritidsgårdsverksamhet kvällstid i parklekens lokaler i Tessinparken.

Dessutom förstärks fält- och preventionsenheten med ytterligare en halvtid med särskild inriktning på tillsyns- och preventionsarbetet. Tillsynen av folköls- och tobaksförsäljningen i stadsdelen är av betydelse för kunskapen om hur ungdomar kommer över öl, som kan vara en inkörsport till starkare dryckesvanor. Det finns dessutom ett konstaterat samband mellan tobaksbruk och haschrökning, varför det är av största vikt att tobak inte säljs till minderåriga. Tillsynen av öl- och tobaksförsäljningen hör därmed samman med preventionsarbetet.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal genomförda besök i preventivt syfte av stadsdelens försäljningsställen som säljer öl och tobak.	85	År
Genomsnittligt antal besök i parklekens fritidsgård under kvällstid	15	År
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Vidmakthålla och utveckla de nätverk som finns i stadsdelen, exempelvis genom GASKEFF och det lokala Brottsförebyggande rådet. I GASKEFF medverkar förutom nämnd och förvaltning även representanter från närpolis, socialtjänst, fältassistenter, skola, frivilligorganisationer, kyrkan och föräldravandrarna. Samverkan över stadsdelsgränserna mellan socialtjänst, fält, skolor och närpolis i norra innerstaden (KNÖF) som syftar till att utveckla det förebyggande arbetet.	2009-01-01	2009-12-31
Varje vecka under vår- och höstterminen ska fältassistenter besöka stadsdelens högstadieskolor i preventivt syfte mot våld, alkohol och drogbruk	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:**Parker och grönområden ska vara välskötta och attraktiva för invånare och besökare.**

Många av innerstadens parker är gamla och slitna. De ska bli vackrare, mer välskötta, rustas upp och anpassas för nya funktioner. Nämndens parkplan är vägledande vid upprustning och restaurering samt skötsel och nyttjande av parker och övriga grönytor i stadsdelsområdet.

Parkerna har många besökare och de används på ett annat sätt i dag än vad som kanske var tänkt när de en gång anlades. Förvaltningen arbetar för att i dialog med medborgarna anpassa parkerna till dagens behov och utveckla fler funktioner samtidigt som kulturhistoriska och ekologiska värden värnas.

Parkerna ska fortsätta att utvecklas till en gemensam resurs för fler parkbesökare. Arbetet med att utveckla innehåll och kvaliteter fortsätter. Den parkdriftentreprenad som trädde i kraft i slutet av 2008 syftar till att få parkerna mer välskötta och attraktiva för invånare och besökare. En särskild anti-skräpkampanj ska genomföras våren 2009. Nya lekplatser planeras främst inom ramen för stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden. Lekplatser rustas i enlighet med nämndens underhållsplan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Kampanj för minskad nedskräpning i parkerna	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:**Antalet personer som utsätts för våld i nära relationer ska minska**

Samverkan inom förvaltningen sker för att uppmärksamma våld i nära relationer och riskmiljöer där våld i nära relationer kan uppstå. Insatser för att ge stöd till dem som utsätts för våld i nära relationer sker främst inom socialtjänsten.

Familjeenheten arbetar med familjer där våld i nära relationer förekommer, vuxenheten arbetar med ensamstående personer som blir utsatta för våld i nära relationer, som inte sedan tidigare är kända inom socialtjänsten.

Den kompetens som finns inom förvaltningen om förekomst av, tecken på, riskmiljöer för, och behov av stöd vid förekomst av våld i nära relationer ska utvecklas genom utbildning, samverkansgrupper, föreläsningar och diskussioner om ämnet.

Inom stadsdelsområdet finns en resursgrupp för våld i nära relationer, med representanter från förvaltningens olika verksamheter, landstinget, frivilligorganisationer, kyrkans församlingar, närpolisen m.fl.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:

2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Stadsdelsförvaltningen arbetar för att hög kvalitet och valfrihet ska prägla verksamheterna. Kvaliteten ska kännetecknas av tydliga strukturer, aktiva processer och redovisade resultat. Brukarna ska garanteras ett gott bemötande, rättssäker myndighetsutövning och att verksamheten bygger på kunskapsbaserade metoder. Tydlighet, tillgänglighet och professionalitet ska prägla förvaltningens arbete.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Förvaltningen informerar alltid föräldrar som ansöker om förskola och personer som ansöker äldreomsorg, insatser för funktionsnedsatta, insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning eller vård för beroendeproblematik om vilka möjligheter som finns vad gäller att välja insats och utförare.

Kundvalsmodellen för hemtjänst innebär att den enskilde som har biståndsbeslut om hemtjänst själv väljer utförare av tjänsten. I den kundvalskatalog som den enskilde har att välja från ingår de privata utförare som staden tecknat avtal med och stadsdelens hemtjänstenheter i egen regi. Andelen som väljer privat hemtjänstutförare har under 2008 ökat till ca 40 % från ca 34 % i slutet av 2007.

1 juli 2008 infördes kundval för den som fått biståndsbeslut om vård- och omsorgsboende. Det är möjligt att ställa sig i kö till ett speciellt boende förutsatt att staden har avtal med boendet. Från och med 1 juli 2009 införs valfrihet för biståndsbedömd dagverksamhet inom äldreomsorgen.

Äldre och deras anhöriga ska ges information om vilka valmöjligheter som finns genom skriftlig och muntlig information och via hemsidan. Biståndshandläggarna och anhörigkonsulenterna är nyckelpersoner med många kontakter.

Kundvalskatalogen för hemtjänst uppdateras kontinuerligt under året och finns tillgänglig på hemsidan och i skrift. För att öka valfrihet och kvalitet utvecklas redovisning och uppföljning av att utförarna håller ställda kvalitetskrav. Utvecklingen av stadens Kontaktcenter (Äldre Direkt), hemsida och e-tjänster kommer att ge bättre information och underlag för de val som den enskilde kan göra.

Den 1 juli 2009 införs i hela staden en valfrihetsmodell för boende, dagligverksamhet samt korttidsboende för personer med funktionsnedsättning.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal genomförda avknoppningar (alla nämnder)	1 st	20 st	Tertial
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Valfrihetsmodell för boende, daglig verksamhet och korttidsboende införs	2009-01-01	2009-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

Utifrån lagstiftning, läroplan och KF:s mål fastställer stadsdelsnämnden mål för förskoleverksamheten. Enheternas verksamhetsplaner omsätter och konkretiserar nämndens och läroplanens mål. Att ge alla barn tillgång till en förskola som ser varje barns förmågor, lust och vilja att lära och utvecklas är en uppgift för förskolorna (*barnomsorgsgarantin*). Med barngruppens storlek och sammansättning som ett av förskolans pedagogiska redskap är det en uppgift för varje förskola att forma en verksamhet som möter varje barns behov (*barngruppernas storlek*). Begreppet kvalitet för förskolorna innebär att kontinuerligt identifiera hur väl förskolans verksamhet svarar mot nationella mål, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. En förutsättning för en kvalitativt bra förskola är personal med hög kompetens (*utbildad personal*). Ett utvecklingsarbete pågår i förskoleverksamheten som underlättar uppföljningen av det inre pedagogiska arbetet genom att ett antal kvalitetsindikatorer används för självvärdering på verksamhetsnivå (*självvärdering*). Förskolorna ska i dialog med föräldrarna om det pedagogiska arbetssättet och dess förutsättningar visa på barnens utveckling och lärande, upplevelser individuellt och i grupp (*föräldrarnas nöjdhet*).

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	Månad
Andel förskollärare	49 %	tas fram 2009	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	100	tas fram 2009	Tertial
Resultatet av enheternas självvärdering avseende utveckling och lärande inom förskola	100	Tas fram 2009	Tertial
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	0 %	tas fram 2009	Tertial
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	0 %	tas fram 2009	Tertial

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
------------------	------------	-----------

	Startdatum	Slutdatum
KF:s aktiviteter		
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31
Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämndernas verksamhetsområden äldreomsorg och förskola ska tillsammans utveckla metoder för den enskildes trygghet, oberoende, inflytande och respekt.	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:

Förskolans arbete med att tidigt uppmärksamma barns behov, intressen och svårigheter ska förbättras . (Ansvar och inflytande)

(Läroplan - Ansvar och inflytande, Förskola - skola). Förskolan ska ta tillvara den möjlighet som ges att på ett tidigt stadium uppmärksamma barns behov och intressen och barn som möter svårigheter. Att delta i en pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder kan ge stora möjligheter till individuell utveckling. Förskolan ska arbeta med att stärka och stimulera barnens alla språk och språkutveckling. I förskolans arbete för att stärka barnens identitet och självkänsla ska arbetsformer och förhållningssätt utvecklas som ger barnen möjligheter att få påverka utifrån sina önskningar och behov. Förskolan ska aktivt bidra till jämställdhet, respekt och likabehandling. Förskolan ska sträva efter ett gott samarbete med skolans förskoleklasser kring pedagogiska och innehållsmässiga frågor med läroplanerna som grund.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som beskriver hur personalen stärker och stimulerar barnens alla språk och språkutveckling.	100 %	Tertial
Andel förskolor som beskriver hur personalen gör barnen delaktiga så att de kan påverka verksamhetens innehåll och utformning.	100 %	Tertial
Andel förskolor som beskriver hur personalen genom sitt förhållnings- och arbetssätt förankrar grundläggande normer och värden hos barnen.	100 %	Tertial

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som har utarbetat former och rutiner för att ge alla barn möjlighet att komma till tals och uttrycka sin uppfattning.	100 %	Tertial

NÄMNDMÅL:

Föräldrarnas upplevelse av kvaliteten i förskolans verksamhet ska bli bättre. (Förskola och hem)

(Läroplan - Förskola och hem). Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och vara lyhörd för deras önskemål. Förskolans samverkan med hemmen ska bygga på en nära och förtroendefull kontakt. Föräldrarna ska ges möjlighet att vara delaktiga utifrån sina förutsättningar och önskemål samt informeras om förskolans verksamhet. I förskolans samverkan med föräldrar ska det finnas möjlighet att tillföra synpunkter på planering och utvärdering av barns lärande och utveckling.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

Äldreomsorg

Äldreomsorgens huvuduppgift är att prioritera stöd till de äldre som är i allra störst behov av hjälp, vilket särskilt gäller de multisjuka. Stadens äldreomsorg ska under 2009 särskilt fokusera på biståndsbedömning och hemtjänst. Ett mål är att ge äldre bättre förutsättningar för ett självständigt och innehållsrikt liv både i ordinarie boende och i särskilt boende. Rehabilitering, förebyggande arbete och det sociala innehållet är viktiga områden för insatser. Samtliga verksamheter följs upp enligt stadens modell och en särskild avtalsuppföljning görs i verksamheter som drivs på entreprenad. Biståndsenhetens rutiner och organisation anpassas för att säkerställa att en rättvis och lika biståndsbedömning sker. Öppna och förebyggande verksamheter, utevistelse, matkvalitet och grund- och vidareutbildning av personal är exempel på hur äldreomsorgen ska bidra till kvalitet i äldreomsorgen. En särskild satsning görs under 2009 på chefsutveckling inom äldreomsorgen och handledning för hemtjänstpersonal.

Äldreomsorgen verkar förebyggande med exempelvis anhörigstöd och dagverksamhet. Målet för anhörigstödet är att anhöriga ska känna sig trygga i vården av sina äldre anhöriga och känna att de får kvalificerad hjälp efter sina speciella behov. Stödet ska utformas i samverkan med anhöriga. Äldreomsorgen har därför en anhörigkonsulent.

Insatserna för anhörigvårdare utvecklas genom satsning på besök, informationsbrev och informationsmöten. Anhörigkonsumenten ska genom riktad och tydlig information sprida kunskap om möjligheten att få olika former av avlösning i hemmet av utbildade kvalificerade avlösare. Anhörigkonsumenten ska också informera om dagverksamhet, hemvårdsbidrag, avlastning på boenden,

stödsamtal, möjlighet att få hembesök och individuellt anpassat stöd. Utbildningar för personal till anhörigombud och avlösare fortsätter under 2009. Deltagarna tränar sig i att möta anhöriga, lösa problem och se möjligheter.

Inom stadsdelen finns samverkansmöten mellan kommunen och landstinget på olika nivåer. Hemtjänstens enheter och dagvården träffar regelbundet husläkarmottagningarna och primärvårdsrehab. Den lokala samverkan har bl a resulterat i att det finns gemensamma överenskommelser gällande delegering samt apoteksärenden. En gemensam rutin för samverkan kring personer med demens är framtagen. Samverkan mellan äldreomsorgens beställare och landstingets öppenvård är ett angeläget förbättringsområde. Under 2009 kommer regelbundna möten hållas där uppdrag, samverkansformer och uppföljning diskuteras och utvärderas. Samverkan kring korttidsvård och rehabilitering ska utvecklas. Lokalt samverkansavtal för vård och omsorg för äldre på Gärdet, är resultatet av ett samverkansprojekt mellan hemtjänsten, Gärdets vårdcentral, Stockholmsgeriatriken och Primärvårdsrehab.

Äldreomsorgens gemensamma ledningssystem KLEO som inkluderar Socialstyrelsens föreskrifter för hälso- och sjukvården samt verksamhet enligt socialtjänstlagen är i drift. Rutiner för uppföljning och utvärdering finns i ledningssystemet för att säkerställa att kvaliteten i vård och omsorg ökar. Kvalitetspolicyn skapar en gemensam grund för äldreomsorgens kvalitetsarbete. IT-baserade verktyg för verksamhetsplanering och uppföljning ska användas av stadsdelens enheter. Detta gäller även personalsystemet Lisa självservice/Lisa Tid. Dokumentation sker genom de IT-baserade systemen Vodok och ParaSol. Under 2009 kommer Schemas och Paragå att införas i hemtjänst och servicehus.

Kompetensutvecklingsinsatser inom demensområdet

Äldreomsorgen kommer under året att bilda en demensgrupp, personalen ska erbjudas utbildning och handledning inom demensområdet. En särskild satsning för att utbilda Silviasystrar kommer göras.

Plan för sociala aktiviteter

Vård och omsorgsboendena ska ta fram en plan för de sociala aktiviteter som erbjuds inom varje enhet. Förvaltningen kommer att undersöka hur kulturella aktiviteter, utvistelser och social samvaro kan förbättra livskvaliteten hos äldre.

Insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen

All personal ska erbjudas fördjupad utbildning inom kost och nutrition för att förbättra måltiderna och måltidssituationen. Den enskilde som bor i särskilt boende ska ha möjlighet att välja mellan olika rätter och att delta i måltidsförberedelser och dukning. I ordinärt boende ska den enskilde ha möjlighet att planera och delta i inköp, få lagad mat eller matlåda och få hjälp att skapa en trevlig måltidssituation. Hur den enskildes måltider ska utformas ska framgå av genomförandeplanen.

Samlad redovisning av Lex Sara och Lex Maria anmälningar

I samband med T1, T2 och verksamhetsberättelsen kommer en samlad redovisning av Lex Sara, Lex Maria anmälningar samt klagomål och avvikelser att göras.

Åtgärder för att ökat samarbete med frivilligorganisationerna

Under året kommer arbetet att intensifieras med att öppna ytterligare en verksamhet för äldre som drivs i samarbete med frivillig organisationerna samt att utöka aktiviteterna på de öppna verksamheter som redan har öppnats inom äldreomsorgen.

Stimulansmedel från Socialstyrelsen, 9,254 mnkr

Kost/nutrition

Arbetet med nutritionshandledning till sjuksköterskorna fortsätter. Ansvarsfördelning med nutritionsprågorna i ordinärt boende behöver fastställas tillsammans med primärvården. Arbetet med att förbättra måltiderna och måltidssituationen ska fortsätta både inom vård och omsorgsboendena och matskola för äldre ska fortsätta. Kostnad 2,055 mnkr.

Demensvård

En demensgrupp ska inrättas inom den kommunala hemtjänsten. Demensgruppen ska ansvara för hemhjälp hos äldre med en demensdiagnos som har valt kommunen som utförare. Förvaltningen ska undersöka om det går att etablera ett samarbete med landstingets demenssteam. Målet är att skjuta upp en flytt till vård och omsorgsboende. Personalen inom demensgruppen ska erbjudas fördjupad handledning och utbildning.

Personalen inom vård och omsorgsboenden som arbetar med äldre med demenshandikapp ska erbjudas fördjupad handledning, samt spetskompetens inom demensområdet. Arbeta med genombrottsmetoden för att förbättra vården för de demenssjuka. Kostnad 3,555 mnkr

Sociala innehållet/ Rehabilitering/Förebyggande

Förvaltningen ska undersöka hur kulturella aktiviteter, utevistelser och social samvaro kan förbättra livskvalitet hos de äldre, införa arbetssätt samt hitta former för ökat samarbetet med frivilligorganisationerna. Arbetet med att öppna upp fler träffpunkter för äldre ska fortsätta.

Varje vård och omsorgsboende ska ta fram en plan för sociala aktiviteter. Handleda och utbilda personalen inom ordinärt boende i förflyttningsteknik och rehabiliterande arbetssätt ”hjälp till självhjälp”. Arbetet med att förebygga fallskador samt förebyggande hembesök för de som fyller 75 år under året ska fortsätta. Kostnad 2,850 mnkr.

Läkemedelsgenomgångar

Arbetet med läkemedelsgenomgångar och utbildningar för sjuksköterskorna på vård- och omsorgsboendena i stadsdelen fortsätter. Kostnad 0,8 mnkr.

Stimulansmedel från Länsstyrelsen till förstärkt stöd till anhöriga som hjälper och vårdar närstående

För fortsatt utveckling av anhörigstödet inom stadsdelen har länsstyrelsen

beviljat 453 000 kronor samt ytterligare 115 000 kronor för utbildningsinsatser tillsammans med Norrmalm och Kungsholmen.

Socialtjänst

För att Socialtjänstens arbete ska kunna utföras med god kvalitet, krävs att personalen har den utbildning och erfarenhet som krävs. Vidare att den enskilde lätt kan komma i kontakt med personal/handläggare vid behov och att den enskilde uppfattar att bemötandet är respektfullt och värdigt. Beslut i enskilda ärenden ska vara tydliga, och ingen tvekan råda kring eventuella valmöjligheter och att den insats som ges sker i enlighet med det beslut som fattats.

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) föreskriver kommunens ansvar för att tillgodose behov av boende för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning har. Kvaliteten i olika boendeformer ska vara hög. Fr o m 2009 drivs huvuddelen nämndens gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning av en entreprenör/avknoppare. Den 1 juli 2009 införs i hela staden en valfrihetsmodell för boende, dagligverksamhet samt korttidsboende för personer med funktionsnedsättning.

Från att institutionsliknande boendeformer, ofta ute i landet, och traditionella gruppboendestäder varit vanligast finns idag ett växande önskemål om andra boendeformer. Behovet av gruppboenden är inte lika stort som tidigare. För yngre personer i målgrupperna är det heller inte alltid den mest ändamålsenliga boendeformen eftersom de vill ha ett eget privatliv precis som andra jämnåriga. Allt fler uttrycker önskemål om ett boende, som mer liknar vanlig bostad. Förvaltningens inriktning är att i möjligaste mån normalisera boendeformer för personer med funktionsnedsättning, genom att arbeta för att serviceboendestäder, träningsboenden, trapphusboenden m.m. tillskapas, där stöd i boendet kan finnas tillgänglig dygnet runt, för dem som behöver det. Under 2009 tillkommer dock inga nya bostäder. Serviceboendestäder planeras däremot i nya stadsutvecklingsområdet Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden då byggnation och inflyttning påbörjas tidigast 2010.

Hos målgrupperna finns också en växande efterfrågan på olika former av sysselsättning, arbetspraktik och arbetsrehabiliterande insatser med inriktning emot arbetslivet. Strävan är att detta utvecklingsarbete ska ske tillsammans med brukare och intresseorganisationer, vilket samarbetet med RSMH gällande Lotsen är ett exempel på.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal nyttkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	100 st	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel hemtjänst i egen regi som bedrivs enligt gällande avtal	100 %		År
Andel vård- och omsorgsboende i egen regi som bedrivs i enlighet med gällande avtal	100 %		År
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	50 %	87 %	År
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	tas fram 2009	Tertial
Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	75 %	tas fram 2009	Tertial
Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	70 %	tas fram 2009	Tertial
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL, exkl. de som frivilligt kvarstår i kö i avvaktan på ett valt boende (äldreomsorg)	0 %	tas fram 2009	År
Anhörigas upplevelse av hur anhörigstödet fungerar	90 %	tas fram 2009	År
Antal ej verkställda domar (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	tas fram 2009	År
Andel av utredningar där strukturerade kunskapsbaserade metoder för utredning av vuxna med missbruksproblematik används	75 %	75 %	År
Antal stadsdelsnämnder som erbjuder dagsutflykter för äldre	1 st	14 st	År
Antal ej verkställda domar (äldreomsorg)	0 st	tas fram 2009	År
Antal ej verkställda domar (individ- och familjeomsorg).	0 st	tas fram 2009	År
Antal ej verkställda beslut enligt LSS (individ- och familjeomsorg).	0 st	tas fram 2009	Tertial
Andelen nöjda omsorgstagare (äldreomsorg)	80 %	79 %	År
Andel nya familjehem med grundutbildning	100 %	100 %	År
Antal ej verkställda beslut enligt SoL (individ- och familjeomsorg)	0	tas fram 2009	Tertial
Antal besökare på öppna dagverksamheter för äldre	150	tas fram 2009	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	100 %	100 %	Tertial
Nöjda brukare (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		tas fram 2009	År
Andel av kostnader för individ- och familjeomsorg, barn och ungdom som används till förebyggande insatser	10 %	tas fram 2009	År
Andel omsorgstagare, inom äldreomsorgen, som har en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	100 %		År
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel befintliga familjehem med grundutbildning	35 %	35 %	År
Antal äldre som fått hjälp i form av vaktmästarservice	320 st	tas fram 2009	År
Andel över 75 år som erbjudits förebyggande hembesök	100 %	tas fram 2009	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet		tas fram 2009	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen		tas fram 2009	År
Andel omsorgstagare, inom äldreomsorgen, som har en genomförandeplan	100 %		År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Utveckla valfriheten inom äldreomsorgen	2008-01-01	2010-12-31	
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	
Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31	
Utveckla och prioritera det drogpreventiva förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31	
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31	
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska redovisa exempel på hur den enskildes delaktighet i måltidsplaneringen möjliggörs	2009-01-01	2009-12-31
Stadsdelsnämnderna ska, utifrån medarbetarsamtal med personal inom äldreomsorgen, redovisa vilket behov av utbildning som finns	2009-01-01	2009-12-31
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan nämndens verksamheter och utbildningsnämnden	2009-01-01	2009-12-31
Se över organisationen för verksamhetsområdet och där så behövs anpassa den för att stödja ett valfrihetssystem	2009-01-01	2009-12-31
I samarbete med stadsdelsnämnderna implementera vägenvidare-garanti	2009-01-01	2009-12-31
Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämndernas medarbetare inom äldreomsorgen ska under våren 2009 ges möjligheter att delta i utbildningar som avser grundutbildning, språkutbildning, ledarskapsutbildning eller delta i andra insatser som är motiverade i syfte att höja kvaliteten i äldreomsorgen	2009-01-01	2009-07-01
Stadsdelsnämnderna ska ta fram införandeplan för ParaSol, SchemOs och ParaGå och lämna rapport om genomförandet i samband med tertialrapport 1	2009-01-01	2009-12-31
Stadsdelsnämnderna ska se över sin samverkan med landstinget i syfte att förbättra korttidsvård och rehabilitering	2009-01-01	2009-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Införa en samlad redovisning av Lex Sarah och Lex Maria anmälningar	2009-01-01	2009-12-31
Nämnderna ska vidta åtgärder för att öka antalet verksamheter som drivs i samarbete med frivilligorganisationer	2009-01-01	2009-12-31
Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:
Dagkollo/dagsutflykter ska sommartid erbjudas äldre.

Dagverksamheten Bo Bergman ansvarar för att anordna dagsutflykter för pensionärerna på Östermalm. Aktiviteten planeras tillsammans med besökarna på den öppna dagverksamheten Seniorträffen och annonseras i god tid.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Dagsutflykter anordnas av enheten Bo Bergman	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:
Andelen tillsvidareanställd vård- och omsorgspersonal inom äldreomsorgen med grundutbildning ska öka.

Äldreomsorgens personal ska erbjudas grundutbildning och vidareutbildning i framför allt demens. Genom validering av personal med lång praktisk erfarenhet kan behovet av kompletterande utbildningsinsatser kartläggas och åtgärdas. Personal inom hemtjänsten prioriteras.

Andelen personal som saknar grundutbildning är hög, speciellt inom hemtjänsten. Under 2009 kommer enheterna att kompenseras för vikariekostnader när ordinarie personal deltar i validering och utbildning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Validering	2009-01-01	2009-12-31
Utbildning och handledning	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:
Förebyggande hembesök i samarbete med landstinget ska erbjudas alla över 75 år som inte är beviljade annan insats.

Det förebyggande arbetet med äldre ska utvecklas. Vid ett förebyggande hembesök ska information, tips och råd ges som kan underlätta och förbättra livssituationen för den enskilde.

Alla som fyller 75 år under 2009 kommer att erbjudas hembesök, vilket innebär att 349 personer kommer att kontaktas. Under 2008 har samtliga 75 år och

över erbjudits hembesök, informationsmöten och informationsmaterial. Antalet personer som kontaktats är 3776 st.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Genomföra förebyggande hembesök	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:

Äldre i Östermalms stadsdelområde erbjuds öppen dagverksamhet.

Öppen dagverksamhet för äldre ska utvecklas ytterligare utöver dagens verksamhet på Seniorträffen på Bo Bergman. Ambitionen är att driva verksamhet i samarbete med en eller flera frivilligorganisationer.

Öppen verksamhet kommer att utökas och erbjuds också på Rio och Kattrumpstullen. Under 2009 kan det bli aktuellt med öppen verksamhet i Hjorthagen.

NÄMNDMÅL:

Personal inom socialtjänsten ska ha en för arbetsuppgifterna adekvat utbildning

All personal ska ha grundutbildning inom sitt specialområde och kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling (utbildning, handledning).

Vid all nyanställning tillses att den nya personalen har adekvat utbildning utifrån arbetsuppgifternas karaktär. Befintlig personal får möjlighet till vidareutbildning utifrån respektive enhets samlade kompetensutvecklingsbehov.

Vid medarbetarsamtal görs kartläggning av medarbetarens kompetens och behov av vidareutbildning, vilket utgör basen för medarbetarens individuella kompetensutvecklingsplan. Ansvarig chef gör en analys av enhetens samlade behov av kompetensutveckling, vilket utgör basen för enhetens kompetensförsörjningsplan.

Aktuella utbildningssatsningar är i likhet med 2008 KBT I och KBT II, samt systemteoretisk utbildning inom Familjeenheten. Inom Vuxenheten fortsätter en successiv utbildning av personalen i Motiverande samtal.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Individuell kompetensutvecklingsplan	2007-01-01	2009-12-31
Kompetensförsörjningsplan	2008-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsförvaltningens verksamheter ska vara tillgängliga och präglas av ett bra bemötande

Det är en viktig del i kvalitetsarbetet att de personer som kommer i kontakt med stadsdelsförvaltningen uppfattar att de blir väl bemötta.

Att ge ett bra bemötande vid avslag på ansökan eller vid ingripande med tvång är en svårighet som ingår i några av förvaltningens verksamheter. Den enskilde ska, oavsett ärende och allmäntillstånd, kunna uppfatta att han eller hon får ett bra bemötande. Hur bemötandet har varit kan ha stort inflytande på hur brukarna, när de tillfrågas i brukarundersökningar, anser att den offentliga myndigheten sköter sitt arbete.

Genom de olika kontaktmöjligheter som finns, telefon, mail, fax, besök, brev, ska det också vara lätt att komma i kontakt med förvaltningens handläggare - personal.

NÄMNDMÅL:**Kvaliteten ska säkras genom användning av strukturerade, för verksamheterna utformade, utredningsmodeller och metoder**

För att säkerställa hög kvalitet i utredningsförfarandet ska metoder användas som är beprövade eller evidensbaserade. Successivt införs strukturerade utredningsmodeller inom Socialtjänsten, främst i nya ärenden där det är adekvat och därefter vid omprövningar.

Inom Socialpsykiatriska enheten har DUR introducerats och kommer att fortsätta användas under 2009. Inom Vuxenenheten används utredningsmodellen ASI. BBiC (Barns behov i centrum) har införts på Familjeenheten under 2008, och att på sikt använda ASI inom Försörjningsstödsenheten är under utredning. Inom VEGARIRE på Försörjningsstödsenheten används DUR.

NÄMNDMÅL:**Hemlöshet ska motverkas**

Antalet personer som blir vräkta från sitt boende och antalet personer som är hemlösa i stadsdelen ska minska.

Personer som riskerar att vräkas får alltid ett brev med erbjudande om kontakt med Försörjningsstödsenheten. För dem som redan är aktuella på någon enhet inom Socialtjänsten ges information till aktuell handläggare.

Inom Socialtjänsten på Östermalm finns två uppsökare, en inom Vuxenenheten och en inom Socialpsykiatriska enheten, vilka har en upparbetad kontakt med hyresvärdarna och med kronofogdemyndigheten.

NÄMNDMÅL:**Insatser i öppenvård ska öka**

Inriktningen på de insatser som ges ska i större omfattning erbjudas i närmiljön och i ett tidigt skede.

Vuxenenheten bedriver och utvecklar en egen öppenvårdsverksamhet på Sibyllegatan 52 B, bl.a. erbjuds regelbundet kurser i Återfallsprevention. I vissa speciella fall kan även extern öppenvård beviljas. En alkohol- och drogterapeut erbjuder enskild behandling samt gruppbehandling inklusive eftervård. Speciellt anpassad gruppverksamhet bedrivs för yngre vuxna med beroendeproblematik.

Familjeenheten genomför utbildningsinsatsning i systemteoretiskt arbete för att öka kompetensen och kvaliteten på arbetet i närmiljön.

NÄMNDMÅL:

Antalet personer med funktionsnedsättning och psykisk funktionsnedsättning som bor i eget boende ska öka

Strävan ska vara så stor normalitet i boendet som möjligt för alla i stadsdelsområdet.

Många unga med olika funktionsnedsättning tycker att t ex gruppboende är för institutionslikt. Utveckling sker i utformande av alternativa boendeformer, såsom servicelägenheter med boendestöd.

Alla beslut om serviceboende eller gruppboende ska verkställas inom tre månader. Bostäder för personer med funktionsnedsättning erhålles via förmedlingsgrupper, vilka arbetar aktivt för att erbjuda en boendeplats inom staden. Fr o m 1 juli 2009 inför staden en valfrihetsmodell för boende, daglig verksamhet samt korttidsboende för personer med funktionsnedsättning. I modellen kommer all förmedling av boende att ske genom en central förmedlingsgrupp.

Beroende på behov och tillgång kommer fler försöks- och träningslägenheter att införskaffas. Dessa riktas särskilt till personer med psykisk funktionsnedsättning, samt personer under rehabilitering från missbruksproblematik.

NÄMNDMÅL:

Sysselsättningsgraden bland personer med psykisk funktionsnedsättning ska öka

En av de uppgifter som åligger socialtjänsten är att för personer med psykisk funktionsnedsättning tillhandahålla meningsfull sysselsättning. Det är ett led i normaliseringsprocessen och tillfrisknandet för målgruppen.

I stadsdelen finns den biståndsbedömda arbetsverksamheten ArbetsCentrum som drivs av förvaltningen, där det bedrivs daglig sysselsättning med väsentliga arbetsuppgifter, bl a tillverkning av olika slag. I stadsdelen finns också träfflokalen Lotsen, som drivs av RSMH fr o m oktober 2008, i nya lokaler på Banérgatan. Där finns möjlighet till social samvaro med också stöd och aktiviteter för återinträde i arbetslivet. RSMH:s ambition är att särskilt uppmärksamma unga människor. Behoven inom målområdet kan tillgodoses genom att fler former av sysselsättning med inriktning på arbetsrehabilitering och utbildning utvecklas, och genom samordning och gemensamt nyttjande av verksamheter i andra stadsdelar.

Samarbete med andra huvudmän såsom Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Landstinget krävs för att den enskilde ska kunna inträda/återinträda i sysselsättning/arbetsliv.

NÄMNDMÅL:
Utveckla samarbetet med frivilligorganisationer

För att utveckla verksamheter och som ett led i att öka brukarinflytandet ska samarbetet med frivilligorganisationer öka och liksom deras delaktighet i drift och utveckling av verksamheterna.

Träfflokalen Lotsen för personer med psykisk funktionsnedsättning drivs från oktober 2008 av RSMH genom föreningsbidrag från stadsdelsnämnden.

Verksamheten Bryggan Östermalm, som är en dagverksamhet för hemlösa, drivs tillsammans med Convictus, församlingarna på Östermalm samt Gula Änglarna. Bryggan har finansierats inom ramen för stadsdelsnämndens budget 2008, men för 2009 söks medel ur central medelsreserv, såsom för år 2007.

Inom äldreomsorgen finns många aktiva pensionärsorganisationer. Föreningen SPF Väntjänst på Östermalm driver väntjänst med föreningsbidrag från stadsdelsnämnden. Förvaltningen har i samarbete med stadsdelsnämndens pensionärsråd bildat en arbetsgrupp i syfte att utöka samarbetet med frivilligorganisationerna bl a kring de öppna verksamheterna för äldre.

Hjorthagens fritidsgård drivs också av en förening genom föreningsbidrag från stadsdelsnämnden.

NÄMNDMÅL:
Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden ska vara säkra och av god kvalitet.

Stadsdelsnämnden ansvarar för hälso- och sjukvården upp till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut och sjukgymnastnivå på de särskilda boendena.

Förvaltningens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) upprättar lokala riktlinjer och följer upp hälso- och sjukvården på de särskilda boendena. MAS utgör ett stöd i enheternas arbete och samarbetar med verksamhetscheferna för kvalitetssäkring och utveckling av hälso- och sjukvården på de särskilda boendena.

Äldreomsorgen ska prioritera stöd och vård för äldre som har störst behov och särskilt äldre med många sjukdomar. Hälso- och sjukvårdspersonalen ska identifiera äldre som är i riskzonen för malnutrition, fallolyckor och trycksår och följa de lokala riktlinjer som förvaltningen genom sin MAS tagit fram.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel boende som är riskbedömda för malnutrition, fallolyckor och trycksår	100	År
Andel boende i riskzon för malnutrition, fallolyckor och trycksår som har upprättade åtgärds- och uppföljningsplaner.	100	Tertial

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel boende med läkemedelsbehandling som fått läkemedelsgenomgång.	100	Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Göra riskbedömningar för malnutrition, fallolyckor och trycksår på alla som bor på de särskilda boendena.	2009-01-01	2009-12-31
Samverka med läkarverksamheterna och genomföra läkemedelsgenomgångar på de särskilda boendena.	2009-01-01	2009-12-31
Upprätta åtgärds och uppföljningsplaner på alla som är i riskzonen för malnutrition, fallolyckor och trycksår och bor på de särskilda boendena.	2009-01-01	2009-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

För att kunna uppfylla verksamhetens mål och ge medborgarna en god service är förvaltningen beroende av kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer. Medarbetarnas delaktighet säkerställs bl a genom arbetsplatsträffar och det integrerade ledningssystemet ILS som bl a innebär att förvaltningsledningen varje vecka besöker en verksamhet och går igenom verksamhetsfrågor, kvalitetsgaranti, ekonomi, personalfrågor mm. Avknoppning ska uppmuntras och stödjas. Utbildningsinsatser ska genomföras.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro (alla nämnder)	8 %	6,5 %	Halvår
Medarbetarindex (alla nämnder)	59	60	År
Frisknärvaro (alla nämnder)		tas fram 2009	År
Andel sjukskrivningar där kontakt tas med den sjukskrivne på första dagen (alla nämnder)		tas fram 2009	Tertial

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En satsning på kompetensutveckling för chefer inom äldreomsorgen ska genomföras	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:

Den totala sjukfrånvaron, omräknat till heltidsanställningar, ska minska 2009 jämfört med 2008.

Förvaltningens enheter ska aktivt samarbeta med personalenheten, företagshälsovård, försäkringskassa, fackliga organisationer. Alla chefer med

personalansvar ska arbeta med förebyggande insatser och ha aktiv kontakt vid nya sjukfall. Cheferna ska vara väl förtrogna med rehabiliteringsprocessen och arbeta i enlighet med den. Samtliga medarbetare ska informeras om innehållet i rehabiliteringsprocessen. Varje enhet ska aktivt följa och analysera utvecklingen av sjukfrånvaron. För varje arbetsplats ska det finnas skriftliga och väl kända rutiner vid sjukdom. Förvaltningens friskvårdspolicy ska vara välkänd av medarbetarna.

Under 2008 har en stor del av nämndens största verksamhet, äldreomsorgen, lagts på entreprenad. Huvuddelen av personalen går över till entreprenörerna. Erfarenheten visar dock att sjukskriven personal i stor utsträckning väljer att stanna kvar i förvaltningen och de kommer därmed att utgöra en större andel av den kvarvarande personalen i förvaltningen. Därför är det nästan ofrånkomligt när man lägger stora verksamheter på entreprenad att den procentuella sjukfrånvaron bland den kvarvarande ökar, utan att antalet sjukskrivna personer därför har ökat.

För att minska sjukfrånvaron pågår ett särskilt projekt inom förvaltningen. I uppdraget ingår att säkerställa en samordning av förvaltningens aktiviteter och införa tydliga och gemensamma rutiner i rehabiliteringsarbetet.

Under 2009 kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att samordna dessa rutiner i rehabiliteringsarbetet.

Förvaltningen kommer bl a att arbeta med följande åtgärder för att minska sjukfrånvaron:

Fördjupa förvaltningens samarbete med företagshälsovård, försäkringskassa, fackliga organisationer och andra aktörer.

Kartlägga och följa upp långtidssjukskrivna i samarbete med bl a företagshälsovård och försäkringskassa. Med utgångspunkt i frånvarostatistik tillsammans med förvaltningens chefer gå igenom sjukfrånvaron och resonera kring lämpliga åtgärder för att minska sjukfrånvaron för såväl kort- som långtidssjuka.

Arbeta med förebyggande insatser, tidigt ingripande och aktiv kontakt vid nya sjukfall.

Förvaltningen kommer att ansöka om projektmedel motsvarande ca 300 000 kr för detta arbete .

Friskvård på arbetstid med max en timme i veckan ska vara möjlig för medarbetarna om arbetet så tillåter. Ett aktivt arbete sker med förvaltningens hälsocoacher och de får stöd i sitt friskvårdsarbete. Förvaltningen erbjuder bl a sponsring av lopp och friskvårdssubvention.

Regler för rökfri arbetstid införs gällande samtlig personal. I samband med detta kommer rökare/snusare att erbjudas stöd i att sluta genom rökslutarkurser mm.

Rekryteringsarbetet ska kvalitetssäkras genom att ge förvaltningens chefer stöd i

stadens nya rekryteringsprocess som införs nästa år. Vid behov medverkar personalenheten i intervjuer.

I samband med införandet av ett nytt samverkansavtal, FAS 05, kallas alla chefer och fackliga företrädare till arbetsmiljöutbildning under våren 2009.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta pågående projekt med syfte att minska sjukfrånvaron.	2008-01-01	2009-12-31
Fördjupa samarbetet med företagshälsovård, försäkringskassa, fackliga organisationer och andra aktörer för att minska sjukfrånvaron.	2009-01-01	2009-12-31
Tidigt ingripande och aktiv kontakt vid nya sjukfall.	2009-01-01	2009-12-31
Införa regler för rökfri arbetstid för samtlig personal.	2009-01-01	2009-12-31
Friskvård på arbetstid med max en timme i veckan om arbetet så tillåter.	2009-01-01	2009-12-31
Arbetsmiljöutbildning för chefer och arbetsplatsombud.	2009-01-01	2009-12-31
Kvalitetssäkra rekryteringsarbetet.	2009-01-01	2009-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Nämndens resurser ska användas så att de ger den bästa verksamheten för våra medborgare. Det innebär att man ständigt behöver se över och anpassa verksamhet, organisation, lokaler och bemanning till förändringar i behoven. Just nu och ett antal år framåt har vi t ex en markant minskning av de äldsta i befolkningen, vilket i hög grad påverkar äldreomsorgen.

Ett fungerande samarbete mellan förvaltningens verksamheter, landstingets verksamheter, enskilt drivna verksamheter, frivilligorganisationer m fl är en förutsättning för att den enskilde ska uppleva att vardagen fungerar. Ibland är det effektivt att göra saker tillsammans med andra nämnder. T ex samarbetar Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm när det gäller försörjningsstöd, stadsmiljö, ungdomsmottagning, telefonväxel, konsumentvägledning, budgetrådgivning, boutredningar mm. Även gemensamma/samordnade upphandlingar kan bli aktuella.

Samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri och sjukvård i enlighet med BUS-överenskommelsen fortsätter i syfte att åstadkomma så stor effektivitet som möjlighet med givna resurser hos de olika huvudmännen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

Nämndens/förvaltningens kostnader ska hållas inom fastställd budget. En förutsättning för detta är att nämnden och förvaltningen har kontroll över ekonomin och kan göra bra prognoser för resten av året.

All personal ska känna till verksamhetens uppdrag och mål och förstå sin egen roll i organisationen. Chefer på alla nivåer ansvarar för att personalen ges möjlighet att delta i verksamhetsplanering, utvecklingsarbete och uppföljning. Det är en viktig arbetsmiljöfråga att personalen är väl insatt i uppdraget och i den aktuella ekonomiska situationen. Varje månad görs en budgetuppföljning och månadsrapport. Arbetsplatsträffar, planeringsdagar och verksamhetsbesök är etablerade forum för ömsesidig information och diskussion. Alla anställda har ett eget ansvar för att aktivt delta.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter tekniska justeringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före tekniska justeringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:**Stadsdelens budget ska vara i balans**

Se under Kommunfullmäktiges mål.

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2009

Stadsdelsnämndens ram har fastställts i samband med kommunfullmäktiges beslut i oktober om Budget 2009 för Stockholms stad och inriktning 2010 och 2011. Stadsdelsnämndens budgetram har sin grund i det av kommunfullmäktige beslutade resursfördelningssystemet. Nämnden ska rymma sin verksamhet inom given budgetram. Eventuella kostnadsökningar ska finansieras genom omprioriteringar inom nämndens budget.

Nämndens driftbudget för kostnader uppgår till 1 261,3 mnkr och för intäkter 147,6 mnkr, netto 1 113,7 mnkr. Av budgeten utgör 112,3 mnkr omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter för bl a köpta platser inom äldreomsorg, andrahandsuthyrning, kollointäkter mm. För investeringar har tilldelats 10,5 mnkr varav 5 mnkr för stadsmiljö och 5,5 mnkr för investering i inventarier och maskiner.

För Barn och Ungdom kommer utöver tilldelad ram resurser att fördelas under verksamhetsåret för barnomsorgsgaranti, vårdnadsbidrag och höga lokalhyror. Budgeten kommer också att justeras för prestationsförändringar inom förskola och för personer med funktionsnedsättning.

Från 2009 har Kommunfullmäktige beslutat om garanterad pengnivå för de kommunala förskolorna samt om ersättningsnivåerna för kommunala utförare av hemtjänst i ordinärt boende, avlösning och ledsagning.

En valfrihetsmodell kommer att införas från 1 juli för dagverksamheterna inom äldreomsorgen. Även inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning kommer från 1 juli en valfrihetsmodell att införas för boende, daglig verksamhet samt korttidsboende.

Under 2009 kommer en stadsgemensam hantering avseende kontaktcenter, viss ekonomihantering samt gemensam IT-service att införas. Stadsdelsförvaltningens fakturahantering övergår t ex till Servicenämnden i februari och förvaltningen får därifrån köpa tjänsten.

Den budgettilldelning som nämnden fått innebär att förskoleschablonen höjs med 2,5 %, att äldreomsorgsanslaget ökat med 3,4 % samt smärre höjningar inom individ och familj, stöd och service för personer med funktionsnedsättning. För ekonomiskt bistånd har tilldelningen ökat med 14 % för att möta ökade

levnadskostnader och prognos på konjunkturedgång. Personalförsäkringskostnaden har höjts från 43,1% till 43,4%. Anslagen ska täcka kostnader för prisökningar och lönerörelse.

Mnkr	2008			2009		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd och administration	-36,3	1,0	-35,3	-31,8	1,0	-30,8
Äldreomsorg	-725,3	68,0	-657,3	-751,7	73,7	-678,0
Barn och Ungdom	-208,9	17,5	-191,4	-223,6	18,2	-205,4
Socialtjänst	-229,4	50,9	-178,5	-239,4	54,7	-184,7
Stadsmiljö	-11,6	0,0	-11,6	-12,1	0,0	-12,1
-avskrivningar	-1,0	0,0	-1,0	-1,2	0,0	-1,2
- internräntor	-1,2	0,0	-1,2	-1,5	0,0	-1,5
Varav omslutningsförändringar:	-101,5	101,5	0,0	-112,3	112,3	0,0
Summa	-1 213,7	137,4	-1 076,3	-1 261,3	147,6	-1 113,7

Äldreomsorg

Äldreomsorgens budgetram uppgår till 678,0 mnkr netto efter ett avlyft om 19,3 mnkr för nämnd och förvaltningsövergripande administration. Budgeten innebär en ökning med 20,7 mnkr jämfört med 2008 års budget. En omslutningsförändring om 57,9 mnkr begärs avseende intäkterna som beräknas öka i förhållande till tilldelad ram. De ökade intäkterna motsvaras av samma ökning på kostnadssidan. Förvaltningen räknar med att behovet av platser inom vård- och omsorgsboenden kommer att uppgå till i genomsnitt ca 722 platser under 2009.

Medel har avsatts för att klara prisökningar om 6,4 % för platser som köps genom stadens valfrihetssystem och genom gällande entreprenadavtal. Lönekostnaden för vård- och omsorgspersonal beräknas öka med ca 3 % med anledning av det nya avtalet. Antalet personer 65 år och äldre i ordinärt boende med behov av hemtjänst beräknas minska något beroende på befolkningsförändringen.

Under 2008 har beslut tagits om en valfrihetsmodell för dagverksamheter, vilken införs den 1 juli 2009.

Effektivisering

Arbetet med att anpassa bemanningen för hemtjänst i egen regi fortsätter då andelen brukare som väljer privata utförare ökar. I oktober 2008 uppgick denna andel till ca 40 % (januari 36,5 %). Förvaltningen räknar med att andelen kommer att öka ytterligare under 2009.

Då antalet äldre inom stadsdelen totalt sett minskar krävs ytterligare anpassningar av hemtjänstens organisation. Hemtjänsten kommer under året att omorganiseras till en resultatenhet. Alternativa arbetssätt ska tas fram, t ex när det gäller

serviceinsatser.

Rio vård- och omsorgsboende fortsätter att anpassa sin bemanning till de nya ersättningsnivåerna i valfrihetssystemet och övriga ekonomiska förutsättningar.

Ersättningsnivåer

Ersättningen till utföraren för vård- och omsorgsboende utgår från en fast ersättning i tre nivåer för de boenden som ingår i valfrihetssystemet. Denna ersättning fastställs av kommunfullmäktige.

Vårdnivå	1	2	3
Ersättning till utförare i egen regi	1 056 kr	1 557 kr	1 838 kr
Ersättning till privata utförare och entreprenörer	1 114 kr	1 641 kr	1 937 kr

Ovanstående ersättning avser att täcka alla kostnader exklusive hyran. Därför tillkommer en lokalschablon på 102 kr för privat utförare samt stadsdelar som säljer platser i egen regi eller på entreprenad till annan stadsdel.

I ersättningen till privata utförare och entreprenörer ingår en momskompensation på 5,4 % för att täcka kommunala utförares möjlighet till momsavdrag avseende hyror, varor och tjänster.

Vårddygnspriset för vård- och omsorgsboende i egen regi ingår i valfrihetsmodellen.

I vårddygnspriset ingår enhetens samtliga kostnader exklusive hyreskostnader och vissa driftkostnader. Dessa har budgeterats centralt som ett anslag.

Vid försäljning av platser inom vård- och omsorgsboende till annan kommun tillkommer kostnader för administration, verkliga lokalkostnader och därtill hörande driftkostnader.

Rio vård- och omsorgsboende

Vårdnivå	1	2	3
Vård- och omsorgsboende, 80 platser	1 056 kr	1 557 kr	1 838 kr
Korttidsboende, 9 platser	1 756 kr	Internt pris	
	2 227 kr	Externt pris	

För de boendeformer som inte ingår i valfrihetsmodellen såsom korttidsvård, avlastning/växelvård och profilboende fastställs ersättningen i samband med upphandling.

Hemtjänsten omfattas av kundvalsmodellen och för såväl kommunala som privata utförarna fastställs hemtjänstpengen av kommunfullmäktige. För ersättning till hemtjänsten se under "resultatenheter".

Grundersättningen, bottenplattan, för boende i servicehus i egen regi är 11 547 kronor per månad och lägenhet. Omsorgsersättningen omfattas av hemtjänstpengen och utgår med samma ersättning som hemtjänst i ordinärt boende (nivå 1-18).

Valfrihetsmodellen för dagverksamheterna som införs den 1 juli 2009 medför att även dagverksamheten i egen regi är aktuell för internprissättning under 2009. Bo Bergmans dagverksamhet kommer att vara en intäktsfinansierad verksamhet redan vid årets början. Tidigare har dagverksamheten varit anslagsfinansierad. Pris per biståndsbeslutad dag och plats vid Bo Bergmans dagverksamhet för demens- och social dagvård är 600 kr till och med 30 juni 2009 och är exklusive hyres- och reskostnader. Då valfrihetssystemet införs från 1 juli för dagvård blir pengarna gemensam för staden enligt beslut av kommunfullmäktige.

Barn och Ungdom

Förskola

I kommunfullmäktiges förslag till budget har förskoleschablonerna för 2009 höjts med 2,5 %. Budgeten stadsdelen fått, som uppgår till 191,5 mnkr netto, är baserad på antalet barn vårterminen 2008. I samband med tertialrapport 2 kommer budgeten att justeras utifrån ett snitt av faktiskt barnantal mars/september 2009. Barnantalet beräknas sjunka under 2009. Utöver schablonen har fördelats ett socioekonomiskt tilläggsanslag om 11,7 mnkr vilket är 0,4 mnkr lägre tilldelning än 2008. Ett belopp om 1000 kr per barn (ca 1,7mnkr) för att klara barnomsorgsgarantin kommer under 2009 att tillföras stadsdelarnas budget vilket kan jämföras med det anslag om 3,0 mnkr som utgick 2008. Ett tillskott för förskolor med höga hyror fördelas efter tertialrapport 2 med 50 % av den del av hyran som överstiger takhyran, 1777 kronor per kvm (indexjusteras efter KPI). Förvaltningen beräknar justeringen för stadsdelen till ca 1,5 mnkr.

Vårdnadsbidrag infördes 20080701 för att ge småbarnsföräldrar största möjliga flexibilitet och valfrihet. Förälder med barn som fyllt ett men inte tre år kan få vårdnadsbidrag. Helt vårdnadsbidrag är 3000 kr och kan sökas om barnet inte deltar i offentligt finansierad förskoleverksamhet. Deltar barnet upp till 25 timmar betalar föräldrarna deltidsavgift och kan få halvt bidrag 1500 kr.

Stadsdelsförvaltningen ersätts i efterskott för utbetalda vårdnadsbidrag och budgetmedel ingår därför inte i tilldelad budgetram för Barn och Ungdom.

Pengnivåerna inom förskolan i Östermalms stadsdelsförvaltning höjs med 2,5 % och kommer därmed att utgöra 77 % av schablonen vilket är den av Kommunfullmäktige garanterade nivån. En kommunal förskola inom stadsdelen ansvarar rektor vid Östermalmsskolan för och ersätts med stadsdelens förskolepeng enligt avtal.

Kostnaderna för barn i behov av särskilda stödinsatser bedöms bli ca 1 mnkr högre än 2008 p.g.a. att fler barn har behov av resurser för extra stöd och för 2009 har budgeterats ca 16,7 mnkr inklusive kostnader för handläggning, stödinsatser, modersmål och barntillsyn obekvämt arbetstid. Pengen som fördelas direkt till förskolorna för deras basinsatser för barn med särskilda behov har höjts från 970 kr per barn till 1000 kr per barn, en ökning med 3,1 %.

Verksamhet för barn och ungdom

För verksamhet för barn och ungdom har förvaltningen fått ett anslag om 18,6 mnkr, vilket är en minskning mot 2008 med 0,2 mnkr.

För stadsdelsnämndens öppna ungdomsverksamhet vid ungdomscaféerna Poolhuset och G-punkten ansvarar rektor vid Engelbrektskolan respektive Gärdesskolan. Stadsdelsförvaltningen köper tjänsten och för detta budgeteras 1,8 mnkr inkl hyreskostnader.

För att möta problemet med ungdomars ökande missbruk av alkohol, tobak och droger startas 2009 ett projekt för att förändra ungdomars, och även deras föräldrars attityd till detta och därigenom minska missbruket. Projektet ska inriktas på information och aktiviteter i klasser och på föräldramöten i skolår 7 till 9. Syftet är att alla skolor i stadsdelen ska ingå i projektet. För ledning och samordning av projektet budgeteras 0,4 mnkr inom Barn och Ungdom för en projektanställning motsvarande halvtid och omkostnader. Dessutom förstärks med 0,5 tjänst fältassistent motsvarande 0,2 mnkr för att förstärka preventionsarbetet. För att ge ungdomar ytterligare en träffpunkt i stadsdelen startar från och med våren, i parklekens lokaler i Tessinparken, en fritidsgårdsverksamhet kvällstid, beräknad kostnad 0,5 mnkr. Parkleken Humlegården förstärks med 0,2 mnkr för personalförstärkning och arbetsledning för kvällsverksamheten i Tessinparken.

I övrigt budgeteras för parklekar, Hjorthagens fritidsgård, fältassistenter/preventionssamordnare, sommarkollo, sommarverksamhet, öppen förskola och ungdomsforum.

Kultur- och föreningsverksamhet

För kultur- och föreningsverksamhet har förvaltningen fått ett anslag om 3,3 mnkr. All kulturverksamhet budgeteras inom Barn och Ungdom men budget

motsvarande 0,5 mnkr avser kulturinsatser inom Äldreomsorg och inom 0,1 mnkr inom Socialtjänsten. Anslaget finansierar konsumentrådgivare som budgeteras inom Socialtjänsten med 0,5 mnkr.

Till förskolorna fördelas 500 kr per barn för kulturaktiviteter.

I övrigt budgeteras för 0,5 tjänst kultursamordnare, föräldravandrare och föreningsbidrag.

Socialtjänst

Budgetramen för socialtjänsten är 184,7 mnkr netto efter ett avlyft om 5,1 mnkr för nämnd och förvaltningsövergripande administration, samt budgetomdisponering om 1,8 mnkr från Barn och Ungdom avseende ungdomsmottagning och konsumentvägledning.

Budgeten för staben är 1,4 mnkr netto vilket är en minskning med 1,0 mnkr jämfört med 2008 beroende främst på minskade personalkostnader.

Stadsdelsnämndens budget för individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri uppgår till 68,1 mnkr netto, en ökning med 4,0 mnkr. Ökningen avser bland annat ökade satsningar på förebyggande arbete inom familjeenheten, förstärkningar inom boendestödsteamet inom socialpsykiatri samt boendestödjare inom vuxenenheten för att förhindra dyra externa placeringar och hemlöshet. Ökningen avser även ökade kostnader för extern vård, där heldygnspriser förväntas öka från 4 % för merparten av placeringar till 34 % för §12-placeringar. Tillsammans med den ideella föreningen Convictus, driver förvaltningen en dagverksamhet för hemlösa: "Bryggan Östermalm". Medverkar gör även volontärer från församlingarna på Östermalm och föreningen Gula Änglarna. Bryggan erbjuder social samvaro, möjlighet att duscha och byta kläder, mat samt råd och stöd i vardagen. Bryggan finns i förvaltningens lokaler på Roslagstullsbacken 10 och har under året haft 40-80 gäster per dag. En av målsättningarna är att de som besöker Bryggan ska motiveras till att ha kontakt med Socialtjänsten och i förlängningen ett socialt ordnat liv. Bemanningen består av fyra personer. Tre arbetar inne i verksamheten, en uppsökare/casemanager har till uppgift att samordna insatser för gästerna samt göra verksamheten känd bland hemlösa på Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm. Behov finns att förstärka med ytterligare en uppsökare med inriktning att motivera hemlösa personer med psykiska problem och länka den enskilde till stöd, vård och behandling. Kostnaden för förstärkningen beräknas till 0,4 mnkr. Förvaltningen kommer i samband med tertialrapport 1 hos kommunstyrelsen begära budgetjustering om 3,0 mnkr avseende Bryggan Östermalm.

I Kommunfullmäktiges beslut om budget för försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder tilldelas Östermalms stadsdelsnämnd 26,4 mnkr, vilket är en ökning med 3,3 mnkr mot 2008 som beror på en uppräknig av anslaget till följd av ökade levnadskostnader och för att möta prognos om konjunkturedgång. Stadsdelsnämndens budgeterar för verksamheten 19,3 mnkr netto. Östermalm handlägger sedan 2008 försörjningsstöd även för Kungsholmens och Norrmalms

stadsdelar. För detta budgeteras för 2009 kostnader om 20,4 mnkr intäkter om 15,1 mnkr.

För Omsorg om funktionshindrade budgeteras 95,8 mnkr netto efter avlyft till förvaltningsövergripande administration och stab, en ökning med 1,5 mnkr som motsvarar ökad medelstillelning från Kommunfullmäktige för det ökade fasta anslaget samt ökat anslag för de 20 första LASS-timmarna. Budgeten är preliminär och kommer att justeras under året med anledning av tillkommande prestationsförändringar.

Föreslagen budget förutsätter att samtliga verksamheter håller sina kostnader för institutionsvård och extern öppen- och eftervård på en fortsatt låg nivå. Alla enheter kommer att fortsätta utveckla arbetsmetoder för att uppnå målen inom ramen för befintliga resurser och därigenom t ex undvika dyra institutionsplaceringar.

Stadsmiljöverksamhet

Kommunfullmäktiges ram för stadsmiljö 2009 är 12,3 mnkr, en ökning med 0,3 mnkr jämfört med 2008. Budget efter avlyft för förvaltningsövergripande administration är 12,1 mnkr, en ökning med 0,5 mnkr. Handläggningen samordnas genom Parkmiljögruppen Norra Innerstaden av Norrmalms stadsdelsförvaltning för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Parkmiljögruppen ansvarar för park- och stadsmiljöfrågor för de tre nämnderna.

Drift och underhåll av stadsdelens parker utgör 82% av ramen för stadsmiljö. I drift och underhåll ingår den nya parkdriftentreprenaden om 5,65 mnkr, vilket är en minskning med 14% jämfört med den tidigare. Drift och underhåll omfattar bland annat blomsterprogram, upprustning av lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser, underhåll av parkvägar, bänkar samt parkunderhåll och renoveringar av planteringar, röjningsåtgärder samt revidering av Östermalms parkplan. Utöver detta tillkommer en parkinvesteringsbudget som uppgår till 5,0 mnkr. Se avsnitt om investeringar.

En betydande del i stadsmiljöarbetet består i att aktivt följa stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön. Parkmiljögruppen ska i samverkan med berörda förvaltningar utveckla dialogen med medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller utveckling av parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet. I stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden har arbetet gått in i en detaljplanefas. Frågor som rör parker, lekplatser, spontanidrott, tillgång på förskolor och specialboenden följs särskilt.

Investeringar

Nytt för 2009 är att stadsdelsnämnderna får investeringsbudget för inventarier och maskiner. Ramen uppgår till 5,5 mnkr för året. Som investering ska redovisas anskaffningar med en beräknad livslängd om minst tre år och med ekonomiskt

värde överstigande ett basbelopp exklusive moms (42 800 kr för år 2009). Investeringsbudgeten skall inte användas till om-, ny- och tillbyggnader då nämnderna inte får investera i annans fastighet. Investeringar kommer påverka driftbudgeten i form av avskrivning och ränta under avskrivningstiden som kan variera med objekt.

Stadsdelsnämnden har i budget för investeringar i parker och grönområden tilldelats 5,0 mnkr. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Objekt	Budget 2009 mnkr
Humlegården	2,7
Tessinparken	2,0
Stureparken	0,3
Summa	5,0

Humlegården

Fortsatt upprustning och förnyelse av planteringar och entrépartier till parken.

Tessinparken

Upprustning av plaskdamm, parklek och förnyelse av planteringar.

Stureparken

Program och projektering för upprustning tas fram.

Resultatenheter

- *FF Karlaplan/Hjorthagens förskolor (ny från 2009)
- *FG Starrängsringens förskolor
- *FH Centrala Östermalms förskolor
- *FI Engelbrekts förskolor
- *FJ Gärdets förskolor
- *FK Hedvig Eleonoras förskolor
- * Hemtjänst Östermalm
- * Rio servicehus

Förskola

Från 2009 återinrättas Karlaplan/Hjorthagens förskolor som resultatenhet.

Förskolepengen är den av Kommunfullmäktige beslutade peng och ska täcka kostnader för förskolornas hela verksamhet med undantag för hyreskostnader, lokalupprustning och vissa programövergripande kostnader. För barn i behov av särskilt stöd fördelas en grundresurs med belopp per barn. Medel för ytterligare kulturaktiviteter fördelas utanför förskolepeng. Utöver peng kan förskolorna efter ansökan få extra resurser för stödinsatser för barn med särskilda behov.

Kr	Schablon 2008	Schablon 2009	Peng 2008 fr 080101	Peng 2008 fr 080701	Peng 2009 fr 090101	Tilläggs peng 2009	Kultur peng 2009
1-3 år	125 145	128 303	94 885	96 396	98 793	1 000	500
4-5 år	105 055	107 706	79 320	80 892	82 934	1 000	500
Allmän förskola	49 930	51 190	37 695		39 416		

Äldreomsorg

Under 2009 kommer inga egna resultatenheter inom vård- och omsorgsboenden att inrättas.

Hemtjänst

Under 2009 kommer hemtjänsten att organiseras som en resultatenhet.

Hemtjänsten omfattas av kundvalsmodellen och för samtliga hemtjänstutförare, kommunala som privata, fastställs hemtjänstpengen av kommunfullmäktige. För utförare i egen regi görs ett avdrag om 2,5 % för att skapa en likvärdighet gentemot privata utförare som inte har möjlighet att göra avdrag för moms. Ersättningen har höjts med 5,0 % jämfört med 2008. Enheternas samtliga kostnader skall ingå i ersättningen.

Nivå	Antal timmar per månad	2008	2008	2009	2009
		Egen regi kr/månad	Privat regi kr/månad	Egen regi kr/månad	Privat regi kr/månad
0	Enbart larm				
1	0 - 1,4	271	278	285	292
2	1,5 - 2,4	538	552	565	580
3	2,5 - 3,4	788	809	828	849
4	3,5 - 6,4	1 070	1 098	1124	1153
5	6,5 - 10,7	2 141	2 196	2248	2306
6	10,8 - 15,1	3 487	3 577	3662	3756
7	15,2 - 23,7	4 840	4 964	5082	5212
8	23,8 - 32,4	7 488	7 680	7862	8064
9	32,5 - 37,6	9 106	9 339	9561	9806
10	37,7 - 52,8	12 196	12 509	12 806	13 134
11	52,9 - 68,0	16 082	16 493	16 885	17 318
12	68,1 - 83,1	20 133	20 649	21 139	21 681
13	83,2 - 98,3	23 333	23 931	24 499	25 128
14	98,4 - 113,5	28 900	29 640	30 344	31 122
15	113,6 - 136,2	34 292	35 172	36 007	36 931
16	136,3 - 166,5	39 926	40 950	41 923	42 998
17	166,6 - 227,2	50 264	51 533	52 777	54 131
18	individuell bedömning				

Timersättning inom hemtjänst

Tid	2009		2009
	Egen regi	Privat regi	
	Kr/månad	Kr/månad	
Dag 07.00 – 19.00	281		288
Kväll 19.00 – 22.00	299		307
Natt 22.00 – 07.00	325		333
Fredag 19.00 – måndag 07.00	325		333
Storhelger	368		377

Omslutningsförändringar

För ökade kostnader och intäkter begär nämnden omslutningsförändring om totalt 112,3 mnkr fördelade på 57,9 mnkr för äldreomsorg, 1,4 mnkr för barn och ungdom, 52,0 mnkr för socialtjänst och 1,0 mnkr för nämnd och förvaltningsadministration.

Särskilda redovisningar

Vid halvårsskiftet var antalet månadsanställda 1404 (1271 tillsvidareanställda + 135 visstidsanställda). Omräknat till heltider var det 1303 månadsanställda. Antalet tillsvidareanställda uppgick 2008-11-01 till 1218 personer. Av dessa är ca 100 personer tjänstlediga i samband med verksamhetsövergångarna på Dianagårdens och Kattrumpstullens vård- och omsorgsboenden samt avknoppningen av Gärdets gruppboendestäder och dagliga verksamhet. I samband med tjänstledigheternas utgång under våren 2009 kan ett mindre antal av dessa personer förväntas att välja att återkomma till förvaltningen.

Under 2009 kommer Rio vård- och omsorgsboende att upphandlas där sammanlagt 100 personer är tillsvidareanställda. En gemensam service för ekonomiadministration i Stockholms stad avseende fakturahanteringen genomförs under 2009 där förvaltningens två ekonomiassistenter berörs.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

Det finns alltid en risk att man ägnar tid och resurser åt saker som inte är till någon nytta för medborgarna. Därför behöver man ständigt i nämnden och förvaltningen och i varje verksamhet fundera på vad som är viktigt för medborgarna, vad som är kärnverksamhet.

Östermalm har ett utvecklat samarbete med Kungsholmen och Norrmalm. Samarbetet med gemensam telefonväxel och ungdomsmottagning utökades under 2007 med gemensam handläggning av ärenden i stadsmiljö, försörjningsstöd, konsument- och budgetrådgivning samt boutredning. Ett syfte med samarbetet är effektivare resursutnyttjande.

Den nya centrala serviceförvaltningen ansvarar sedan september 2007 för stadens lönehantering, vilket inledningsvis inneburit en administrativ fördyring för stadsdelsförvaltningen. Fr o m februari 2009 överlämnas även fakturahanteringen till serviceförvaltningen.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,2 %	tas fram 2009	År
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	5,2 %	tas fram 2009	Tertial
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	1 st	45	År
Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	17 %	tas fram 2009	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

De administrativa kostnaderna ska fortsätta att vara låga och helst minska ytterligare

De administrativa kostnaderna och lokalkostnader (verksamhet 0xxx, gemensam administration) ska fortsätta att vara låga och helst minska ytterligare.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ha ett samlat grepp över förvaltningens inhyrda lokalbestånd.	2008-01-01	2008-12-31

Bilagor

- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 1 Aktivitetsplan
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 2 Jämställdhets- och mångfaldsplan
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 3 del 1 Risk&väsentlighet Indikatorer
SEKRETESS
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 3 del 2 Risk&väsentlighet Processer
SEKRETESS
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 4 Internkontrollplan
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 5 System för Internkontroll
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 6 Ekonomiredovisning
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 7 Ansökan centrala medel
- 2008-946-100 VP 2009 Bilaga 8 Enheternas verksamhetsplaner